

FAKTY ALEBO VÝMYSLY ONLINE

POKIAĽ ČÍTATE ČLÁNOK, O KTOROM MÁTE POCHYBNOSTI,
PREVERTE HO POMOCOU NIŽŠIE UVEDENÝCH KRITÉRIÍ.
DÔVERYHODNÝ ČLÁNOK BY MAL NAPLŇAŤ
ČO NAJVIAC Z NICH.

SPRAVODAJSTVO

Uvádza fakty, informuje o tom čo, kedy a kde sa stalo.
Informácie sú overené viacerými zdrojmi.
Názory a komentáre sú jasne oddelené od správ.

AUTOR

Je podpísaný(á) pod článkom, stojí za ním a je zaň zodpovedný.
O autorovi(ke) sa dá dozvedieť viac, nebojí sa rozprávať
o svojej práci a verejne prezentovať svoje názory.

NADPIS

Nepokúša sa upútať pozornosť formou nesúvisiacich
výrokov či prehánaním.

FOTOGRAFIE

Sú dodatkové vizuálne informácie s uvedenými zdrojmi.
Popisky zodpovedajú fotografiám. Fotografie neboli účelovo
pozmenené s cieľom manipulovať alebo zavádzať.

VYVÁŽENOSŤ

Všetky dotknuté strany majú priestor vyjadriť svoj názor.
Žiadna strana nie je uprednostnená, či očiernená na úkor inej.
Názory a komentáre sú uvedené v kontexte problému a
môžu zahŕňať vyjadrenia expertov.

NEPRAVDY A KONŠPIRAČNÉ TEÓRIE

Objektívny autor stavia na overených faktoch a vyjadreniach
expertov / relevantných ľudí, nie na svojich špekuláciách.
Autor úmyselne neklame.

MANIPULÁCIA

Autor sa môže pokúsiť niečo docieľiť tým, že bude
apelovať na vaše emócie. Toto nemusí byť problematické
samo osebe, nedá sa to však nazvať spravodajstvom.

Prečo by Vám vlastne niekto chcel klamať?
PRETOČTE STRANU →

JE V KAŽDOM VTIPE ZRNKO PRAVDY?

NIE VŽDY. INTERNET JE PLNÝ KLAMSTIEV, POLOPRÁVD A MANIPULÁCIÍ, KTORÉ MÔŽU BYŤ NEBEZPEČNÉ.

PREČO BY TO ALE NIEKTO ROBIL?

SATIRA / HUMOR

Mnoho nedorozumení je zapríčinených zdieľaním vymyslených informácií, ktorých originálny účel bola satira alebo vtip.

OMYL = ZLÁ ŽURNALISTIKA?

Chyby sa stávajú, reportéri nie sú neomylní. Je možné, že informáciu zle overia, alebo sa chytiť na návnadu. Je dôležité, aby omyl priznali a napravili.

TROLLING

“Trollovia” sa vyžívajú v tom, že hnevajú iných ľudí. Nemajú záujem o diskusiu, chcú ostatných "vytočiť". Vymýšľajú klamstvá s cieľom nachytať ľudí a médiá, niektorí sú za to dokonca platení.

NEZNALOSŤ

Na sociálnych médiách sa často zdieľajú neoverené informácie.

PRESTÍŽ / POPULARITA

Sociálne médiá podporujú v ľuďoch pocity jedinečnosti. Je pritažlivé byť populárny a ovplyvňovať mnoho ľudí, občas kvôli tomu klamať alebo manipulovať niektorým stojí za to.

FINANČNÝ ZISK

Senzácie, šokujúce/neuveriteľné informácie, či konšpirácie upútajú pozornosť, vďaka čomu sú aj zdrojom príjmu formou reklamy. Čím viac kliknutí na článok, tým väčší zisk.

PODVODNÉ EMAILY

Niektorí chcú vašu pozornosť, osobné dáta alebo peniaze, a urobí takmer hocičo, aby ich získal.

POLITICKÁ PROPAGANDA

Snaha získať podporu pre politickú stranu/kandidáta (alebo naopak dehonestovať inú/iného). K jej metódam patrí aj šírenie klamstiev, manipulácií a nenávisť, s cieľom zneistiť a rozdeliť spoločnosť.

ÚMYSELNÉ UBLÍŽENIE

Anonymita na internete umožňuje ublížiť, ponížiť, ohovárať a šikanovať ostatných pomocou klamstiev a manipulácií.

Ako k problému klamstiev a manipulácií na internete pristupovať?

Nebudte bezradní, dôveryhodné zdroje stále existujú.

PRETOČTE STRANU →